

Contextbegeleiding

Definitie

Contextbegeleiding is begeleiding gericht op het stimuleren en/of activeren van bestaande context of het opzetten, creëren of vinden van nieuwe en/of bijkomende context die aan de ontwikkeling van de cliënt bijdraagt op een veilige en opbouwende manier.

Doel

Het doel van de contextbegeleiding is :

- De cliënt beschikt over een context, die ondersteunend is om positief en veilig te ontwikkelen tot volwassenheid alsook voldoende vaardigheden om die context te onderhouden.
- de realiteit van de context verkennen, aanvaarden en een plaats geven opdat dit zou kunnen bijdragen tot de ontwikkeling van de cliënt
- een maximale samenwerking tussen de voorziening en de context installeren in functie van de uitbouw van een maximaal en ontwikkeling bevorderend contact tussen de jongere en de context en in functie van het opnemen van een maximale verantwoordelijkheid door de context (uit de Cruushove visietekst op gezinsgericht werken)
- De cliënt kan zijn/haar ontwikkelingstaken op een positieve manier invullen met behulp van een ondersteunende context.
- Er is een aanwezige context die gepast bijdraagt aan de ontwikkeling van de cliënt.

Doelgroep en reikwijdte

Onder context verstaan we in de eerste plaats de jongeren en hun gezin van herkomst (vader, moeder, stiefvader, stiefmoeder, (half/stief-)broers en -zussen en steunfiguren uit de ruimere familiale omgeving (grootouders, ooms, tantes, ...).

Daarnaast denken we aan bijkomende opvoedingsverantwoordelijken (onthaalgezin, (ex-)pleegouders, ...).

Tot slot zien we 'de context' als zeer ruim door ook alle personen in rekening te brengen die een betekenisvolle verbinding hebben met de leefwereld van de jongere. Hieronder ressorteren personen uit de persoonlijke levenssfeer van de cliënt (vrienden, buurt), uit de opleiding-, werkkring of uit de vrije tijd.

We willen niet op systematische manier de breedst mogelijke samenwerking opzetten met de context aangezien dit in vele gevallen niet nodig of gewenst is, laat staan dat dit haalbaar is.

In het bepalen van de contouren van gepaste contextbegeleiding willen we maximaal rekening houden met de zorg op maat voor de cliënt, met diens verwachtingen en deze van de ouderfiguren binnen het mandaat dat ons door het cliëntstelsel werd aangereikt.

Bijgevolg zijn alle begeleidingscontacten geen alleenstaande acties maar weloverwogen en planmatig passend binnen de doelstellingen en werkpunten die geformuleerd werden.

Volgende acties vallen onder meer binnen het bereik van contextbegeleiding:

- coachen van ouders
- coachen van jongeren
- coachen van netwerken
- onderhandelen tussen verschillende gezinsleden
- onderhandelen tussen gezin en netwerk
- doorverwijzen en samenwerken met externe diensten

- opvoedingsondersteuning
- ouders leren ouders zijn : psycho-educatie en pedagogische counseling
- leeftijdsadequaat communicatie en omgang stimuleren
- communicatie onderhouden en bevorderen
- op gang brengen van leerprocessen om langdurige compensatie te vermijden
- verantwoordelijkheid leren opnemen (iedereen)
- aanleren en of bijsturen van dagdagelijkse regeling huishouden, budget
- werken aan veilige opbouwende context en optreden bij onveilige context
- KOPP-begeleiding
- beschermend optreden (meldingsplicht) zelf stappen ondernemen, confronteren met twijfels
- individuele begeleiding die gaat over alles wat de jongeren bezig houdt (mbt zijn gezin, familie, diverse steun – en netwerkfiguren)
- individuele begeleiding van ouders
- behandelend werken (vb. rouwverwerking, relaxatieoefeningen, ...)
- context informeren ivm specifieke aandachtspunten in de omgang met cliënt
- contact nemen met (familiaal) netwerk
- herstel van contact met afwezige ouder
- op zoek gaan naar biologische ouder
- helpen uitklaren van adoptie of pleeg- verhaal
- zoeken naar weekends / opvang
- coachen van onthaalgezinnen (ifv weekends ...)
- installeren van langdurige (noodzakelijke) ondersteuning en of hulpverlening (vb. VAPH-tussenkomen)
- transfer van leerpunten van eigen setting naar context (gezin) van jongere
- ...

Een gegroepeerd overzicht van de acties is terug te vinden in de moduledatabank.

Kenmerken

- contextbegeleiding als belangrijke ruggengraat binnen het geheel van onze hulpverlening aan kinderen, jongeren en gezinnen.
- benadrukken van de blijvende verbondenheid
- Moeilijkheden aanpakken in het gezin zelf, krachtgericht werken op maat van het systeem
- maximalisering van de op te nemen (opvoedings-) verantwoordelijkheden door een activeringsgerichte aanpak
- responsabilisering en blijven appèl doen op ouderlijke inzet (ook voor deeltaken)
- waar haalbaar een zo tijdelijk mogelijke tussenkomst want gericht op verandering en groei, zowel van het individu als het systeem.
- minimalisering (op termijn) van bijkomende hulp of ondersteuning en optimalisering van noodzakelijke blijvende hulpverlening
- houding van kansen geven, geloof in het eigen probleemoplossend vermogen
- dit kan ook betekenen dat er gewerkt wordt richting 'loslaten' (binnen betrouwbare grenzen) wanneer sprake is van een niet perfect afgelegd parcours of niet volledig gerealiseerde eindsituatie.
- afstemming van contextbegeleiding over de afdelingen heen in het belang van de cliënten (bij schakelingen, bij meerdere begeleide cliënten) : uniforme transparantie in basisprincipes en houding, en diversiteit qua sterktes en accenten.